

CRÍTICA

CRÒNICA NEGRA

CATALUNYA EN NEGRA

150 ANYS DE CRIMS I CRIMINALS

Mercè Balada

Editorial: Albertí Editor

Pàgines: 215 | Preu: 18 €.

ROBERT JUAN-CANTAVELLA

Atrocitats vinculades al vampirisme, com l'assassinat d'un nadó per beure's la seva sang, perpetrat a la Terrassa dels anys trenta per Salvador Cazorla. Històries de venjança tenyides de sang a causa d'una herència, com la de Vicenç Mosella, del poble lleidatà de Llobera, que es perllonga fins i tot més enllà dels 15 anys que va passar tancat a la presó de Carabanchel a la segona meitat del segle XX. Vells relats com el del noble i militar francès anomenat comte d'Espanya, home fort de Ferran VII de qui es diu que afusellava els reus amb les mans o els braços ja amputats, els penjava, i després ballava i estirava els peus dels enforcats; i que un cop mort a la primera meitat del segle XIX, va perdre el cap a mans del metge Josep Roset, qui pretenia estudiar-lo amb les eines de la frenologia. Nits de fúria, bombes, enganys, morts passionals, assassinats calculats i execucions públiques. Això trobarà el lector a *Catalunya en negre. 150 anys de crims i criminals*.

Mercè Balada (Barcelona, 1965) s'endinsa a l'hemeroteca d'un bon grapat de diaris per extraure tota la informació d'aquests i d'altres episodis de la crònica negra catalana al llarg de 150 anys (de 1838 a 1976), i construir un recull de relats (ampliament il·lustrats) que es llegeixen com contes però es digereixen amb la gravetat del fet verídic. Així, Balada ens presenta els antecedents dels protagonistes, i ens dona gran quantitat de detalls, com que Samuel Willié, empresari del carbó, «el 24 de febrer de 1893 se n'anà a Can Beristain, al carrer de Ferran, i comprà un revòlver Smith & Wesson, que pagà amb un bitllet de cent pessetes. Li tornaren el canvi amb dos bitllets de vint-i-cinc, que Willié estripà, i emprengué el camí cap a la seu de la Casa Bofill», per tal de matar els dos germans, Josep i Joan Bofill.

Més enllà de l'obscur gaudi que proporciona la lectura d'aquests relats reals, l'obra ens proporciona un munt d'informació històrica, de caràcter social i polític, però també mèdic, periodístic, judicial, comercial i sobre costums de la història catalana contemporània. Vegem, si no, el fragment d'un informe mèdic: «Si se hubiera de simbolizar con un objeto sensible la personalidad de Mosén Jacinto Verdaguer, se diría: miga de pan esponjoso y tierno, empapado de bondad, dulcedumbre, caridad, fé y poesía».